

LA LLICENCIATURA EN FARMÀCIA

RAMON MAGRINYÀ

Secretari del Col·legi de Farmacèutics de la Província de Barcelona

INTRODUCCIÓ

Des d'un aspecte global, s'ha fet evident que cal que s'hi vagin incorporant canvis a les professions vinculades amb la sanitat. Millor encara, cal preveure'ls i cal facilitar-los des de la mateixa etapa formativa.

Els moviments que proposen nous rols professionals incorporen unes noves habilitats que és necessari que es posin de manifest, ja que el que pretenen és ajustar a les necessitats actuals nous sistemes d'actuació professional que donin resposta a demandes no satisfetes. Cal que els responsables dels programes de pre-grau siguin sensibles a les necessitats sanitàries actuals i proposin els canvis per incorporar les matèries formatives adients. Cal també contemplar l'evolució actual del sistema universitari. El gran augment que s'ha produït en el nombre de titulacions, fa que cada vegada sembli més evident la necessitat d'una major definició de les futures activitats d'especialitzacions professionals o, si més no, de la competència per determinats camps entre professionals de diferents orígens formatius.

L'existència d'especialitats específiques en qualsevol activitat professional contribueix en gran manera a la formació de nous professionals, cada cop més competitius, i en consolida el paper dins de cada parcel·la concreta de l'àmbit sanitari. No s'ha d'oblidar, però, que en qualsevol cas és indispensable també una eficaç formació continuada.

L'especialització va orientada a l'assoliment de competències professionals indispensables per a un exercici independent i una responsabilitat individualitzada. La formació especialitzada proveeix d'un títol oficial (doctor o títol d'especialista), que confereix drets tipificats normativament. Aquest títol oficial, amb la formació que implica, s'ha fet necessari per garantir la competència dels especialistes en àmbits concrets que exigeixen coneixements i habilitats determinades, com també un nivell adequat de competència que permeti exercir amb la qualitat tècnica necessària i, en el cas de la sanitat, que permeti participar en el procés d'atenció a la salut i prevenció de les malalties.

En el camp de la sanitat, termes com atenció a l'individu, atenció a la comunitat, educació sanitària, gestió, utilització adequada dels recursos sanitaris, etc., han d'orientar-se cap a l'obtenció d'un producte final que s'inclouï de forma concreta en la pròpia definició.

L'existència d'especialitats en qualsevol activitat professional i, en el cas que ens ocupa, la inclosa en la llicenciatura de Farmàcia, contribueix en gran manera a la formació de nous professionals cada cop més preparats, i assegura el paper del farmacèutic dins l'estructura sanitària del país. Aquest és el cas de l'especialitat de Farmàcia Hospitalària, que ha demostrat ésser un valuós sistema gràcies al qual el professional farmacèutic pot millorar la utilització del medicament des del punt de vista clínic, i que està, orientada al pacient en concret.

ESPECIALITATS FARMACÈUTIQUES

Vista l'actual evolució del sistema sanitari, és necessari el desenvolupament immediat de la llei d'especialitats farmacèutiques que figuren en el RD 2708/82, de 15 d'octubre, i que no s'ha desenvolupat en la seva totalitat. L'actual estat de les especialitats marcades per aquest Decret és el següent:

a) Especialitats farmacèutiques oficialment reconegudes:

- Farmàcia hospitalària
- Radiofarmàcia
- Anàlisis clíniques
- Microbiologia i Parasitologia
- Bioquímica clínica

Algunes d'aquestes especialitats són exclusives de la llicenciatura de Farmàcia, mentre que d'altres són compartides amb altres professions del camp sanitari.

En l'actualitat s'ha elaborat la proposta, que sembla que ha estat molt ben acollida, que planteja la modificació de l'especialitat denominada actualment Farmàcia hospitalària, perquè passi a nomenar-se Farmàcia clínica, i també la creació de les especialitats de Farmàcia d'Atenció Primària i la de Farmàcia comunitària.

b) Especialitats farmacèutiques que figuren en el RD 2708 i que no s'han desenvolupat, algunes exclusivament farmacèutiques i d'altres compartides:

- Anàlisi i control de medicaments i drogues
- Farmàcia industrial i galènica
- Microbiologia industrial
- Nutrició i dietètica
- Sanitat ambiental i salut pública
- Tecnologia i higiene alimentària
- Toxicologia experimental i analítica

El desenvolupament del RD d'especialitats farmacèutiques possibilitarà una major competència tècnica dels farmacèutics en temes com el de la utilització racional del medicament, a la vegada que pot propiciar també una interacció professional efectiva amb altres especialistes.

FUNCIÓ DEL FARMACÈUTIC / A

El rol del farmacèutic consistent a dispensar i preparar medicaments s'ha modificat considerablement en els darrers anys. El farmacèutic ha esdevingut conseller dels pacients en l'ús racional dels medicaments, informador sobre els possibles efectes secundaris i sobre interaccions entre els propis medicaments i també entre medicaments i aliments. El nou concepte de «pharmaceutical care» (que no és altra cosa que l'ideari de la farmàcia), implica una capacitat adquirida en una etapa de formació especialitzada. Potenciar la formació d'especialistes en el vessant clínic del medicament, tot facilitant les estratègies que impulsin el seu parer com a element de suport primordial en la presa de decisions terapèutiques, com ha succeït amb èxit amb l'especialitat de Farmàcia hospitalària, facilitaria integrar el farmacèutic comunitari i el farmacèutic

Sessió dedicada a la discussió de les especialitats sanitàries.

d'atenció primària en el sistema sanitari que es va perfilant. De fet, les actuacions assistencials fora de l'àmbit estrictament hospitalari són cada cop més decisives (consultes externes, cirurgia sense ingrés, hospitals de dia, seguiment ambulatori de malalts terminals, atenció domiciliària, etc.). Cal per tot això, incorporar farmacèutics amb un perfil especialitzat en aquests nous camps d'activitat farmacèutica.

D'altra banda, en un moment de crisi econòmica i en què es parla de racionalització de recursos, el sistema de salut no pot oblidar el recurs humà que representa el farmacèutic.